

formene, at dette Nummer af Lovforslaget bør udgaae.

Jacobæus: Hvad her tidligere er ytret om det Uskellige og Gavnligt i saa vidt muligt at benytte Vand til dermed at frugtbariggjøre baade Eng og Ager, maa jeg fuldkommen tiltræde; men jeg kan desuagtet ikke nægte, at hvad der af den ærede 4de Landsthingsmand for 10de Kreds (M. P. Bruun) er anført for, at den 2den Passus af § 14, dersom den gik igjennem her i Landsthinget, vilde gjøre en Indskrænkning i den Afbenyttelse af Vandkraften, som vedkommende Vandværkseiere ere i Besiddelse af, troer jeg er en berettiget Indvending. Det forekommer mig tillige at være klart, at naar Vandet borttages ovenfor et Værk, der benytter det, vil, om ogsaa Vandet holdes paa det samme Flodemaal ved Værket, Følgen deraf dog blive, at en mindre Masse Vand strømmer igjennem Aabningen i samme Tid. Vandet vil nemlig faae en mindre Hastighed, fordi der er et mindre Tryk ovenfor, og saaledes en mindre Kraft i Virkeligheden være tilstede ved Vandværket, end om Vandet ikke blev taget bort ovenfor. Jeg troer denne Bemærkning er rigtig, og har derfor ikke villet undlade at gjøre den.

J. Nasmussen: Jeg troer netop ikke, at denne Bemærkning er rigtig. Det forudsættes bestandig, at Mølleværkseieren har Oversflødighed af Vand, at der er mere tilstede, end hans Beholdere kunne rumme, og at han altsaa lader det løbe bort til ingen Nytte for sig. Det er dette Vand, der maa kunne komme de ovenfor Boende til Nytte. Det kommer jo ikke an paa, om Vandet løber igjennem hans Goldfluser, eller om det ad en anden Vej kommer til de ovenfor Boendes Nytte.

Jacobæus: Den ærede Taler kan jeg ikke give Ret, men det er muligt, at den af mig paapegede Virkning ikke er af megen praktisk Virkning ved Afbenyttelsen af Vandet undtagen ved en Udvidelse af Værket.

Tang: Jeg har ikke lidet Uengsteligbed ved at gaae ind paa det andet Membrum af

§ 14. Jeg troer, det er meget vanskeligt, ja næsten umuligt for en Landvæsenscommission at kunne tildele en Vandværkseier det Vand, han kan komme ud af det med, med Sparommelighed, og jeg maa ogsaa gjøre opmærksom paa, at fordi Vandet engang imellem løber igjennem hans Goldfluser, er dette ikke overskødig for ham. En Møller maa nemlig være beredt paa altid at kunne expedere sine Gæster, naar de komme. Det kan ikke hjælpe ham, naar Møllegjæster komme i hans Gaard, at han da siger til dem: „Jeg har intet Vand i dette Dieblik, de Andre have brugt det, men kom imorgen, saa skulle I faae malet;“ thi Gæsterne maae strax expederes, og de kunne ikke opsætte deres Formaling af deres Korn til en anden for Mølleren belejlige Tid. Jeg har selv havt med saadanne Sager at gjøre som Landvæsenscommisfairs og har skullet bedømme, hvorvidt en Møller havde saamegen Oversflødighed af Vand, at han kunde undvære af sit Vand til Vandingsanlæg til de ovenfor Boende; men det har været et saare vanskeligt Arbejde for mig, mere end jeg havde tænkt, skøndt jeg havde anvendt megen Flid og søgt Bistand i videnskabelige Afhandlinger og gode Mænds Erfaring, for med Nødsigtighed at komme til et paaideligt Resultat, og jeg har dog ikke med nogen Sikkerhed kunnet indestaae for, at min Dom har været aldeles rigtig. Da jeg saaledes troer, at det vilde være et saa vanskeligt, for ei at sige et umuligt Arbejde for Landvæsenscommissionen at bedømme disse Forhold, troer jeg, at det vil være meget betænkeligt at tillægge Landvæsenscommissionen en saadan Myndighed lige over for den private Eier og at paalægge dem en saadan Pligt.

M. P. Bruun: Den ærede Landsthingsmand fra Thyen (Bloch) har henstillet, om ikke Diemedet kunde opnaaes ved at lade udgaae af Nummer 2 de Ord: „navnlige forsaavidt Vandværkerne angaaer efter de ved samme satte Flodemaal.“ Jeg skal dertil gjøre den Bemærkning, at saavidt jeg har opfattet de tidligere Forhandlinger, ere disse Udtryk netop satte ind for at bidrage noget til at beskytte